

ФСБ підриває Росію. Федеральна служба безпеки як організатор терористичних актів

Юрій Фельштинськи

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

Переклад — Назар Шевчук

© Видавництво «Наш Формат». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

СПЕЦІАЛЬНА ПЕРЕДМОВА ДО УКРАЇНСЬКОГО ВИДАННЯ

Ця книжка, яка була написана у 2001 році, стала бестселером у супереч бажанню й очікуванню її авторів. Ми взяли за її написання, не припускаючи, що після публікації цього рукопису оприявняться певні наслідки, і багатьох із тих, хто якимсь був дотичний до його написання, видання та розповсюдження, буде вбито. Назвемо цих людей. Олександр Литвиненко — колишній підполковник КДБ/ФСБ і співавтор цієї книжки. Юрій Щекочихін — член Державної думи РФ, заступник головного редактора «Новой газеты», який отримав від мене рукопис книжки у Загребі в липні 2001 року для публікації в газеті. Сергій Юшенков і Володимир Головлєв — члени Державної думи РФ, які взяли на організувати думське розслідування терактів, що відбулися в Росії у вересні 1999 року і продемонструвати членам Думи документальний фільм «Замах на Росію», знятий за книжкою «ФСБ підриває Росію». Це ті, про кого ми точно знаємо, що їх убили. Бориса Березовського, залученого до різних аспектів моєї діяльності, до діяльності Литвиненка, пов'язаної з написанням книжки, і до фінансування фільму «Замах на Росію», було знайдено повішеним у Лондоні.

Коли 2000 року, ще без Олександра Литвиненка, я займався вивченням вересневих терактів 1999 року, то й не припускав, що дійду висновків про залучення до цих терактів спецслужб РФ. Я довго гнав від себе ці думки, радився з колишніми офіцерами спецслужб, яким довіряв, наприклад із Віктором Суворовим. Загальна думка полягала в тому, що за терактами стояли спецслужби Росії. Литвиненко був останнім у списку моїх консультантів і єдиним, хто жив у Росії. 23 вересня 2000 року я прилетів у Москву, як виявилося, востаннє, для розмови з Литвиненком. У ніч на 24 вересня ми обговорили книжку та

розробили план втечі Олександра з Росії, щоб він став моїм співавтором. Тижнем пізніше, 1 жовтня, він перетнув кордон із Грузією, звідки невдовзі ми перелетіли до Туреччини. Туди ж я перевіз його родину. 1 листопада Олександр, його дружина Марина та син Анатолій приземлилися в Лондоні й попросили політичного притулку. 1 листопада 2006 року, якраз за шість років, Литвиненка отруїли радіоактивною отрутою, і він помер 23 листопада.

Якщо моя розмова з Литвиненком у Москві вночі з 23 на 24 вересня 2000 року сталася під час моєї останньої поїздки до Росії, то під час останньої поїздки до Росії Березовського сталася його розмова з Путіним про ті теракти. Це було в другій половині серпня 2000 року. Березовський дуже хотів познайомитись із Володимиром Буковським. Не можна сказати, що бажання було взаємним, але я не без зусиль умовив Буковського прилетіти до Ніцци для зустрічі з Борисом. Поки ми чекали на Березовського (він, як завжди, запізнявся), я розповів Буковському про книжку, яка вже була майже написана. На Буковського моя розповідь справила глибоке враження, і коли нарешті приїхав Березовський, Буковський, не підозрюючи, що Борис про мою книжку нічого не знає, почав обговорювати з ним рукопис і висновки, яких я дійшов. Тепер уже зацікавився Березовський і, вислухавши мою розповідь, задумливо промовив:

— Хто ж може про це достеменно знати?

— Путін! — відповів я саркастично.

— А що! Хороша ідея, — сказав Березовський. — Ви почекайте мене тут деньок, а я зараз злітаю до Путіна і питаю.

— Тільки не кажіть йому про те, що Юрій книжку пише! — навздогін Борисові крикнув Буковський. І Березовський полетів. І повернувся наступного дня. Ми з нетерпінням на нього чекали. Він був дуже стурбований.

— Зустрілися? — запитав я.

— Так.

— І що?

— Я прийшов, а він одразу спитав: «Борю, ти навіщо на мене наїжджаєш?» — «Володю, ти про що?» — «Я про підводний човен “Курськ”. Твої журналісти на Першому каналі...» — «Володю, я на тебе ще навіть не почав наїжджати. Якби я хотів на тебе наїхати, я б порушив питання про те, хто підривав будинки в Росії у вересні 1999 року...».

— І що він відповів? — запитав Буковський.

— Він промовчав. Він нічого не відповів. Не промовив більше жодного слова. Я постояв якийсь час і пішов.

Це була остання поїздка Березовського до Росії й остання його зустріч із Путіним. Для Березовського мовчання Путіна означало, що будинки в Росії вибухали за його наказом. Мовчання Путіна Березовський міг трактувати лише так. Путін не сказав йому: «Борисе, ти збожеволів! Що ти взагалі верзеш?! Як ти можеш вважати, що я підривав своїх громадян?! Це зробили чеченські терористи!».

Путін промовчав. І це було підтвердженням того, що будинки підривав він.

Після публікації спецвипуску «Новой газеты» з розділами рукопису «ФСБ підриває Росію» в серпні 2001 року книжка продовжувала жити своїм життям. У 2002 році вона вийшла російською мовою в Нью-Йорку. Потім за нею було знято документальний фільм, презентація якого відбулася в Лондоні 5 березня 2002 року. Фільм до показу в Росії було заборонено. Публікацію книжки в Росії було заборонено судовою постановою. Спроба привезти для поширення до Росії п'ятитисячний тираж книжки, надрукований у Латвії, не мала успіху: на шляху до Москви тираж був заарештований ФСБ і знищений (про що нам видано відповідні офіційні документи). Дещо пізніше Роскомнагляд

розпорядився зняти текст книжки (спецвипуску) із сайту «Новой газеты».

Після вбивства Олександра книжка була перекладена всіма основними мовами. У деяких країнах її неодноразово перевидавали. У 2006 році «ФСБ підриває Росію» була видана в Києві, у 2007-му — у Таллінні й у 2015-му та 2016 роках знову в Києві у видавництві «Наш Формат». Нові видання доповнювалися щоразу додатками — найважливішими документами та публікаціями, що стосувалися теми вибуху будинків.

24 лютого 2022 року Росія розпочала повномасштабну війну проти України, яка забрала життя сотень тисяч людей і покалічила життя мільйонів. У світлі цих подій теракти, організовані спецслужбами в Росії у вересні 1999 року для забезпечення перемоги Путіна на президентських виборах 2000 року (як виявилось — на вічні часи), видаються дрібною підготовчою операцією до великого терору. І якщо у вересні 1999 року хтось міг сумніватися в тому, що Путін, щойно переведений з посади директора ФСБ на посаду прем'єр-міністра Росії, міг керувати терористичною операцією, внаслідок якої загинуло понад 300 осіб, то сьогодні, дивлячись на кадри кінохроніки та фотографії зруйнованих міст і селищ України, сумніватися в готовності Путіна вбивати заради захоплення й утримання влади та територій не доводиться.

Ця книжка розповідає, із чого все починалося: з Першої чеченської війни 1994–1996 років; з підриву будинків і Другої чеченської війни 1999-го; із захоплення влади в Росії ФСБ та приходу Путіна на пост президента у 2000-му. Продовження цієї розповіді та її епілог розгортаються зараз перед нашими очима: тепер ФСБ намагається підірвати Україну та весь цивілізований світ. Сподіватимемося, що війна в Україні — останній розділ цієї трагічної та кривавої епопеї, і в Україні знайде свій кінець і сам

Путін, й Імперія Зла, керована його чекістами.

Слава Україні, слава її армії, слава її народові!

Юрій Фельштинський,

червень 2023 року

• • •

Далі — у повній книжці «ФСБ підриває Росію. Федеральна служба безпеки як організатор терористичних актів».

nashaknyga.com.ua